

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philippi Cyprii, Protonotarii Constantinopolitani, Chronicon Ecclesiae Graecae

Philippus <Cyprius>

Franeqverae, 1679

25 De excommunicatione Graecorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10949

μα ἄρτε, ὃ καλεῖται ἀντίδωρον, περὶ τῶ ὁπίς ἄρτε προείπωμι,
ὅταν εἴπωμι περὶ τῆς προσδύχης ὅλα τὰ ἐνιαυτὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐν
κεφ. ιδ.

ΚΕΦΑΛ. ΚΔ.

Περὶ βαπτίσματῶ.

Εχασιν οἱ Ἕλληνες ἵνα σκεύη μακρὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀ καλεῖται
βαπτιστήρια, τρεῖσι, σκεύη μακρὰ, ἐν οἷς ὅλον τὸν νήπιον εἰσ-
βάλλουσι. καὶ ὅταν μέλλη βαπτισθῆναι νήπιος, οἱ συγγενεῖς τῶ νηπίου
προθερμαίνουσιν ὕδωρ μετὰ φύλλων πινῶν δ'ωδῶν, καὶ εἰσβάλλουσιν ἐν
ἐκείνῳ τῷ προλεχθέντι σκεύει τὸ ὕδωρ. Ἐπι δὲ θερμαινεμένη τῶ ὕδατι,
εὐχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ πύθουσιν ἔλαιον ἐν τῷ ὕδατι. μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς
λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸν νήπιον ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ κρατεῖ ταῖς δυοῖς
χερσὶν ἐκ τῶ ὤμων, καὶ εἰσβάλλει ἔσω τῶ ὕδατι ὅλον νήπιον σὺν κε-
φαλῇ, λέγων· Βαπτίζετα ὁ θεὸς τῶ θεῶν ὁ δαίνα, εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ ἀνέλκει τὸν νήπιον. ἔπειτα πάλιν λέγει· Καὶ τῶ υἱῶ, καὶ
εἰσβάλλει, καὶ πάλιν ἀνέλκει. ἔπειτα λέγει· Καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύ-
ματι, καὶ εἰσβάλλει, καὶ ἀνέλκει, τρεῖσι, τρεῖς καιρὸς εἰσβάλλει
καὶ ἀνέλκει, καθὰ ἔφη ὁ κύριος· Βαπτίζοντες αὐτὸς εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ τῶ υἱῶ, καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύματι. Μετὰ ταῦτα ἀναγιγνώσκει
πινὰς δ'ωχὰς, καθὰ καὶ ᾧδε ἐν τῇ μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ποιεῖσι, καὶ δόπο-
δίδωσι τὸν νήπιον.

ΚΕΦΑΛ. ΚΕ.

Περὶ τῶν ἀφωρισμένων Ἑλλήνων.

Εἰς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἵνα τὰς ἁγὰς κακὰς ἀφωρίσωσι,
διὰ τὸ λέγειν τὸν Παῦλον· Ἰσχυρῶν συναθροισθέντων, καὶ τῶ πνευ-
ματός μου, ᾧ δ'αδοτε τὸ πνεῦμα τῶ σατανᾶ. καὶ πάλιν· Ἐλεγχε δόπο-
τόμας,

(hoc est , donum dono relatum) vocatur , accipiunt. Quo de pane jam supra , quando de precibus Græcorum , per totum annum frequentari solitis , locuti sumus , capite puta XIV. à nobis aliquid est dictum.

CAPUT XXIV.

DE

Baptismo.

Servant Græci in ecclesiis suis vasa quædam ampla , quæ Baptisteria appellant ; hoc est , tantæ capacitatis vasa , ut infantem , quantum quantum est , iisdem possint immittere. Quando igitur infans aliquis fonte hoc sacro tingendus est , consanguinei infantis primò omnium aquam , floribus odoriferis inspersis curant calefieri , inque prædictum vas infundunt. Interea temporis verò , dum aqua calefit , orat sacerdos , & oleum aquæ adfundit. Precibus autem finitis , infantem manibus suis accipit sacerdos , & utraq; manu ex humeris firmiter prehensum , totum , nec capite quidem ipso excepto , aquæ immergit , dicens : Baptizatur servus hic Dei in nomine Patris ; quod effatus , infantem retrahit. Postea addens : Et filii , rursus & immittit & extrahit ; denique verba hæc , & Spiritus S. proferens , & immergit & extrahit , hoc est , ter immergit & ter retrahit , quemadmodum dixit Dominus : Baptizantes illos in nomine Patris , & Filii , & Spiritus Sancti. Quibus peractis , ultimò preces nonnullas legit , sicut & hic in magnâ Britannia more receptum est , atque infantem reddit.

CAPUT XXV.

DE

Excommunicatis Græcis.

More apud Græcos receptum est , nimium prævaricantes ab ecclesie consortio remove , ob illud Pauli , sic sonantis : Vobis & meo spiritu congregatis , tradite ejusmodi hominem satanæ. Et aliud : Increpa illos severè. Quam consuetudinem exemplo aliquo declaratam

G

dabi-

τῶν ὡς ἐν ᾧ δειγμάτι λέξωμεν, χάριν λόγῳ. Τίς ἀφρων ἐψύ-
 δομαρτύρησεν, ἢ ἑτέρων ἀδικίαν ἔφερε ἰνὶ ἀνθρώπῳ. ὁ δὲ ἀδικήμων
 ἀνθρώπῳ ἐκάλεσε τὸν ψυδομαρτυρᾶ ἔμπεροθεν ἱερέως ἰνός, ἢ ἐπι-
 σκόπῳ πνός, καὶ ἐπυθάνετο ὁ ἐπίσκοπῳ ᾧ ψυδομαρτυρᾶ,
 ἢ ἀληθὲς ἔχει ἢ μαρτυρία ἐκείνη, ἢ ἔ. ὁ δὲ ψυδομαρτυρᾶ ἐβεβαίωσεν τὴν
 ψυδομαρτυρίαν αὐτῆ. τότε ὁ ἐπίσκοπῳ ἢ ἱερός ἐνδύετο τὰ ἱερατι-
 κά ἐνδύματα, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τύχη, καὶ ἀλλαχῆ, ἀπανα ἐν-
 δύματα σημαίνει τὴν ἄλωσιν καὶ τὴν κοκκίνην χλαμύδα ἔχει, καὶ
 τὰ ἐξῆς. καὶ ἔστι τότε ὁ ἐπίσκοπῳ ἢ ὁ ἱερός ἐκείνῳ τύπῳ ἔχει,
 διὰ τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων, καὶ διὰ τῶν χείρων, ἢ ἔλαβεν διὰ τῶν
 ἐπισκόπων, καὶ κελεύει εἶναι τὸν ψυδομαρτυρᾶ κατέναντι αὐτῶν,
 καὶ ἀρχεταῖ ἀναγνώσκων ψαλμόν τινα, τὸν λέγοντα. Ὁ Θεὸς τὴν αἴνε-
 σιν μὴ ᾠδῶσαι πῆσαι, ὅτι σῶμα ἀμαρτωλῆ καὶ δολίς ἐπὶ ἐμὲ
 ἠνοίχθη, καὶ τὰ ἐξῆς τὰς ἑξῆς ψαλμοῦ, καὶ ἑτέρας πινὰς εὐχὰς. καὶ
 τότε λέγει. Κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἢ ἔδωκεν ὁ Χριστὸς τοῖς ἀποστόλοις, λέ-
 γων, Ὅσα ἐὰν λύσετε ἐπὶ τῆ γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ
 ὅσα ἐὰν δήσετε ἐπὶ τῆ γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ τὴν ἐξου-
 σίαν, ἢ ἔδωκεν οἱ ἀπόστολοι τοῖς ἐπισκόποις, καὶ οἱ ἐπίσκοποι ἔδωκαν ἐμοῖς,
 καὶ ταύτην τὴν ἐξουσίαν ἀφωρίζω σε, ἔση ἀσυγχώρητῳ καὶ ἀφωρισ-
 μῷ διὰ τῶν πατρῶν, καὶ ἑξῆς, καὶ ἄγιος πνός, καὶ
 διὰ τῶν ἁγίων τριακοσίων καὶ δεκαοκτῶ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νι-
 καίᾳ, καὶ διὰ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ἔσται τὸ μέρος σὲ μὲν ἔχει διὰ
 βόλῃ καὶ ἑξῆς ἰδέα, καὶ ἔση μὲν θάνατον ἄλυτον αἰώνως, ὡς αἰ-
 πέτρα καὶ τὴν σίδηρον, εἰς μαρτύριον, ἐὰν μὴ μετανοήσῃ. καὶ μὲν
 ταῦτα διαπέμπει ἐκείνῳ. καὶ μὲν ταῦτα ἐκείνῳ ὁ ψυδομαρτυρᾶ, ἐὰν
 μὴ μετανοήσῃ βαλεῖν μετάνοιαν τῷ ἀπὸ δικῶ ἐκείνῳ, ἔ δὲ ποθάνη,
 μετὰ ἐν ἑτῶν εἰώθῃσιν οἱ Ἕλληνες ἀγορεύειν τὰς τάφους τῶν νεκρῶν,
 καὶ ἔτω καὶ τὸ ἔθῳ ἀγορεύειν καὶ τὸν τάφον τῶν ψυδομαρτυρῶν,
 καὶ εὐέλκασιν ἐκείνῳ σῶον, καὶ μέλαινα ὄλον τὸ σῶμα καὶ σὺν θελί,
 οἱ δὲ ἰσχυροὶ αὐτῶν λυκά καὶ ἐκβάλλουσιν ἔξω διὰ τῶν τάφου, καὶ ση-
 εῖσιν ἐκείνῳ ὄρθον ἐν πνὶ τοιχίῳ, ἔ ἰσχυρῶν ἐρηγμένῳ ἐξ αὐτῶν.
 ὡς ξύλον σφραγῶν, καὶ ἐὰν τύψῃ πῆσ τὴν γαστέρα ἐκείνῳ, ἢ καὶ ὡς τύμ-

dabimus. Fingamus enim nobis fieri. Homo quidam stultus falsum perhibuit testimonium, aut aliam aliquam injuriam alicui intulit; & ideò ab eo qui injuriã hac affectus est, ad sacerdotem vel episcopum citatur. Ex eo quærit episcopus: Sitne veritati testimonium illud consonum nec ne. Quod si igitur falsi testimonii faber hic, quæ mendaciter eloqui non est veritus, ea multis ad hæc argumentis conatur tueri, tum episcopus aut sacerdos, sive intra sive extra ecclesiam extiterit, sacerdotales vestes induit. Vestimenta autem hæc Christi captivam deductionem, coccineam chlamydem, & reliqua repræsentant. Et propter illa ipsa, sicuti & propter spiritualem ab episcopo in se derivatam gratiam, sacerdos Christi personam refert. Atque hic isto modo falsi testimonii fabricatorem in conspectu suo jubet consistere, & incipit prælegere eidem Psalmum hunc, qui hæc verba continet: Domine, laudem meam silentio non involves; nam apertum est os peccatoris & dolosi contra me. Quibus & cætera, quæ in hoc Psalmo sequuntur, & alias nonnullas orationes subjungit. Ultimò autem in hæc verba prorumpit: Vigore illius potestatis, quam Christus Apostolis suis concessit, dicens: quæcunque solveritis in terrâ, soluta erunt in cælo; & quæcunque ligaveritis in terrâ, ligata erunt in cælo: quamque ab Apostolis acceptam episcopi mihi dederunt; vigora hujus, ajo, potestatis, excommunico te, erisque exclusus & segregatus à conjunctione Patris, Filii, & Spiritus sancti: nec non à communione trecentorum & octodecim spiritu Dei actorum patrum illorû Nicææ congregatorum, omniumque sanctorum; & erit fors seu portio tua cum diabolo & Juda; quin vitâ hac defunctus, in æternum in cineres non resolveris, sed instar lapidis & ferri æternum compactus jacebis, idque in testimonium, nisi resipueris. Quibus finitis, falsum testem à se dimittit episcopus. Quod si igitur falsi hujus testimonii confictor, ad mentem saniozem non reversus, nec cum adversario per ante commissorum deprecationem reconciliatus, intereà autem mortuus fuerit; pro consuetudine Græcis familiari, quo anno uno elapso mortuorum sepulchra effodiunt, hujus quoque falsi testis monumentum aperiunt, repertoque eo adhuc integro, & quâ totum corpus, nec capillis exceptis, nigro, quâ unguis verò albo, monumento ejiciunt, erectumque in editiori aliquo loco collocant; & consistit, nemine etiam fulciente, firmiter erectus, solidi ad modum ligni. Si verò aliquis ventrem ipsius percutiat, sonum edit ve-

παυον, ἔταττε ἕνεκα κληΐτη τυμπανιαῖⓄ, καθάπερ ὁ Κασσιανὸς ὁ
 ἰσραήλιος ἐν ταῖς ἰσραήλιας αὐτῷ καλεῖ ἵνα ἀφωρισμῶν τυμπανιαῖ-
 ον. Ὁ δὲ νῦν ἔτιωσ ἔχει, ἔτⓄ ὁ Κασσιανὸς ἐστὶν Ἑλληνας παλαιὸς ἰσο-
 ραῖος, καὶ γραφῆ ἐν ταῖς ἰσραήλιας αὐτῷ, ὅτι ἐγένετο ποτὲ μερικὴ σύ-
 νοδⓄ ἐν ἑνὶ τόῳ ἑκατὸν ἐπισκόπων, καὶ πάντες ὀρθῶς ἔλεγον, εἰς
 δεῖξ αὐτῶν ἐναντίον πασι τότε ἐκείνοι ἀνεθεματίσαν ἐκείνον, καὶ
 ἔτω τέθηκεν ἀφωρισμῶν, καὶ ἔμεινε τὸ σῶμα ἐκεῖνος ἑκατὸν ἔτη δεδεμῶν
 ὡς σίδηρον. Μετὰ δὲ ἑκατὸν ἔτη ἐγένετο πάλιν σύνοδⓄ μερικὴ ἐκείσε
 ἑκατὸν ἐπισκόπων. Τότε ἐκείνοι οἱ ἐπίσκοποι εἶπον ἀλλήλοις· Ὁ ἀνα-
 θεματισμῶν ἐπίσκοπⓄ ἐκείνⓄ ἡμαρτεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἠφώ-
 ρισεν ἐκείνον ἢ ἐκκλησίαν. τὸ λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἐκκλησία ἐσμῶν, καὶ συγ-
 σωρήσωμεν ἐκείνον, ἐπειδὴ αἰθράπινόν ἐστι τὸ ἀμαρτάνειν, καὶ συνε-
 χωρήσαν ἐκείνον. καὶ αὐτὰ μετὰ τὴν προσδύχην ἐσράφη εἰς κόριν ὁ
 ἑκατὸν ἔτων ἀλυτⓄ. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἐπίστε γίνεται καὶ σήμε-
 ρον ἐν τῇ Ἑλλάδι. Ὅταν τύχη καὶ ὄρεθῃ ὁ ἐχθρὸς τῷ ἀφωρισμῶν, καὶ
 θέλει συγχωρεῖν ἐκείνῳ, ἀλλὰ τὸ μνηστῆναι τῷ Ἰῶδα τῷ βασιλέως τῶν
 Ἑβραίων, τῷ ἸουσιάσιδⓄ ἕνεκα τῶν νεκρῶν, λέγοντες· τὸ βιβλίον οὐκ
 ἐστὶ κανονικόν, ἀλλ' ὅμως ἐστὶν ἄγιον, παρένεται εἰς τὸν ἱερέα, καὶ λέγει
 τὴν ὑπόθεσιν τότε ὁ ἱερεὺς ἐνδύεται τὰ ἱερατικά ἐνδύματα, καὶ ἀ-
 ναγιώσκει ἵνα ἐκπροσώχῃ, καὶ ὁ ἐχθρὸς τῷ ἀφωρισμῶν ἀποκρίνε-
 ται, λέγων· Ὁ θεὸς συγχωρήσει αὐτῷ. Ἐῖτα λύεται ἐν τῷ ἀφω-
 ρισμῶν. ἵνα δὲ μὴ ἀπισήσῃ δύνασθε, καὶ ἔξεσιν ὑμῖν λέγειν τοῖς ἐμ-
 πόροις ὑμῶν, ἵνα ἐρευνήσωσιν ἐν τῇ παλαιᾷ Πάτρῃ, ἐν Θεσσαλιωνίῃ,
 ἐν Κωνσταντινοπόλει, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐν ἄλλα πόσιν ἐρωτῶν, ἕως
 ταῦτα τὰς Ἑλληνας τὰς ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ ὄντας, ἕως ἔξασιν τὴν ἀλήθειαν.

luti tympanum aliquod, quâ de causa etiam *τυμπανιαί* seu tympaniticus vocatur. Quemadmodum & ipse Cassianus historicus in historiâ suarum monumentis excommunicatum quendam Tympaniæum expressis verbis appellat. Id quod hac ratione debet intelligi. Cassianus hic ex antiquorum Græcorum historiographorum censu non postremus, in historia sua refert, Synodum aliquam particularem centum episcopis constantem, in certo aliquo loco aliquando congregatam esse, cunctisque concordibus suffragiis nonnihil, idque rectâ ratione sultum decernentibus, unicum, qui reliquis omnibus sese pertinaciter opposuit, surrexisse. Qui cum anathemate ab illis percussus, atque sic mortuus esset, corpus ejus, veluti ferrum, compactum & solidum centum annos duravit. Centenis autem illis annis elapsis, denuo ibidem locorum Synodus aliqua partialis centum episcoporum fuit celebrata, ubi episcopi in hæc verba prorupere: Episcopus hic anathemate damnatus, in ecclesiam peccavit, ideoque ab eadem excommunicatus est. Cæterum cum & nos constituamus ecclesiam, & peccare humanum esse consideremus, commissum peccatum illi condonabimus. Atque ita ipsi delictorum gratiam fecerunt. Quod simul ac præstitere, post suas ad Deum preces, qui centum annos integer perstitit, extemplò in cinerem conversus est. Idem quoque etiamnum non rarò in Græciâ contingit. Quando enim excommunicati adversarius adest, excommunicato (eò quòd Judæ, Hebræorum regis pro mortuis sacrificia offerentis recorderetur) veniam commissorum dare volens, & ita apud animum suum cogitans: Liber hic quidem inter canonicos sedem non invenit, interim tamen sacrorum librorum numero non est exclusus; accedit sacerdotem, eique animi sui propositum explicat; quo intellecto, sacerdos, sacro habitu indutus, orationes aliquas legit, ad quas excommunicati adversarius respondet: Deus erit illi propitius. Quo ipso excommunicati corpus hodiernum in cineres resolvitur. Ne verò verbis meis fidem idrectare habeatis necesse, rogate sultis, mercatores vestros, ut & in Veteri Patra, & Thessalonicæ, & Constantinopoli, & Alexandria, & alibi, in dictorum veritatem inquirent; aut de his ipsis homines Græcos in Angliâ degentes ipsimet interrogatote, qui rem omnem, uti sese habet, enarrabunt.